

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

जुनसुकै क्षेत्रमा राम्रा र नराम्रा दुवै पक्ष हुन्छन् । नेपाली फिल्म क्षेत्रमा पनि छ । कोही नराम्रो पक्षसँग लडेर अगाडि बढ्छन् त कोही हार खान्छन् । फिल्म क्षेत्रमा भोगेको तीतो अनुभवले धेरै कलाकार पलायनको बाटो रोज्न बाध्य छन् । अभिनेत्री दीया पुन पनि एक विन्तुमा फिल्म क्षेत्रबाटै टाढिने सोचमा पुगेकी थिइन् । जब उनले काम गरेको फिल्मबाटै पारिश्रमिक पाउन ठूलो संघर्ष गर्नुपर्ने भयो । आगामी असार ८ गते दीया अभिनीत फिल्म 'अन्तिम संस्कार' प्रदर्शन हुँदैछ ।

आजको विचार...

गणेश ज्ञवाली

समाजवादी...
(दुई पेजमा)

फिल्मको माज्य पनि अनौठो हुन्छ । अपेक्षा नै नगरेका फिल्म सफल हुन्छन् । अनि ठूलो अपेक्षा राखिएका फिल्मले लगानीको एक तिहाई पनि उठाउँदैनन् । अभिनेत्री केकी अधिकारीका दुई फिल्म 'मिर्जोदा' र 'प्रसाद २'को हकमा यस्तै भयो । अधिल्लो वर्षको 'मिर्जोदा' प्रति सम्भवतः उनलाई त्यति ठूलो अपेक्षा थिएन । 'आगो बिना बिडी जल्दैन' गीतबाहेक फिल्मको खासै चर्चा पनि थिएन । तर, अनिच्छा नि, 'कहिलेकाहीँ नपत्याउने खोलाले बजाउँछ ।' फिल्मले घरेलू बजारमा मात्र साढे ३ करोडभन्दा बढीको कमाई गरेको छ ।

□ तर्ष १८ □ अंक ३९५ □ २०८० जेठ ३० गते मंगलबार 13 June 2023, Tuesday □ पृष्ठ संख्या ४ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

कार दुर्घटनामा आठको मृत्यु

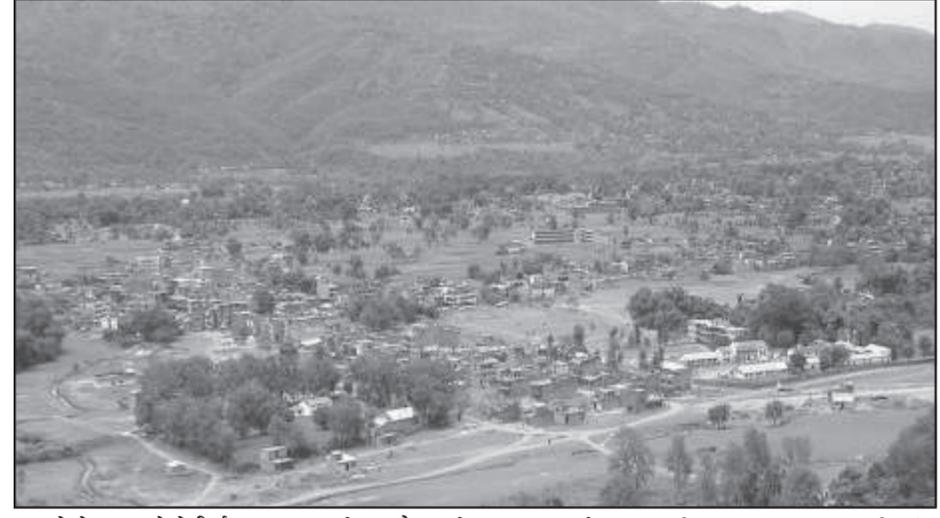
लुम्बिनी, जेठ २९/प्युठानको स्वर्गद्वारी मन्दिरको दर्शन गरेर फर्कंदै कार दुर्घटना भएको छ । स्वर्गद्वारी दर्शन गरी फर्कने क्रममा स्वर्गद्वारी नगरपालिका-४ भिङ्गी बजार नजिकै टाकुरा भन्ने स्थानमा सोमबार दिउँसो लु १च ६३४५ नम्बरको कार दुर्घटना भएको हो । दुर्घटना हुँदा सो कारमा सवार आठ यात्रीहरूको मृत्यु भएको छ । कार स्वर्गद्वारी-भिङ्गी सडक खण्डको टाकुरा भन्ने स्थानबाट फन्डै ५० मिटर तल खसेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख एवं प्रहरी नायव उपरीक्षक सुवास खड्काले जानकारी दिए । उनका अनुसार दुर्घटनामा मृत्यु भएकामध्ये सातजनाको सनाखत भएको र एकजनाको सनाखत हुन सकेको छैन । दुर्घटनामा मृत्यु हुनेमा दाङ तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका-१५ कोठरी बस्ने ३५ वर्षीया सरिता शर्मा पोखरेल, निजको १४ वर्षीया छोरा विशाल पोखरेल र ९ वर्षीया छोरा विकास पोखरेल रहेका छन् । यस्तै, दाङ लमही नगरपालिका-७ गढवाका ४० वर्षीय गोविन्द शाह, उनकी श्रीमती ३० वर्षीया राधा नेपाली र उनका छोरा ९ वर्षीय आदित्य शाह रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्युठानले जनाएको छ । कारका चालक दाङ लमही नगरपालिका-४ का ४९ वर्षीय ताराबहादुर कुमालको पनि सनाखत भएको र अन्य एकजनाको सनाखत हुन बाँकी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रमुख खड्काले बताए । -**रासस**

रुखबाट लडेर एकको मृत्यु

पाल्पा, जेठ २९/जिल्लाको बगनासकाली गाउँपालिका -९ फक्टुडमा रुखबाट लडेर एक महिलाको मृत्यु भएको छ । सोमबार फक्टुडकी ४५ वर्षीया धना खाँण आफ्नै घरको बारीमा रहेको लिची टिप्ने क्रममा लडेर गम्भीर घाइते भएकी थिइन् । घाइते उनको लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभासमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायव उपरीक्षक वीरेन्द्र थापाले जानकारी दिए ।

पाल्पामा पनि अचाक्ली गर्मी, हुन थाले विद्यालय बन्द

रामचन्द्र रायमाझी
पाल्पा, जेठ २९/देशका अन्य जिल्लाका तुलनामा पाल्पाको हावा, पानी राम्रो मानिन्छ । चिसो मौसममा होस् वा गर्मी मौसममा नै किन नहोस् यहाँको मौसम मध्यम नै रहने गर्छ । तर यस पटक भने तराईमा बढेको अत्याधिक गर्मीको प्रभाव पाल्पामा पनि परेको छ । वर्षा गराउने मौसमी गतिविधि कम सक्रिय भई देशका अधिकांश स्थानहरूमा तापक्रम उल्लेख्य रूपमा वृद्धि हुँदै जाँदा जिल्लाको रामपुर, तानसेन लगायतका क्षेत्रमा पनि अचाक्ली गर्मी बढेको हो ।

तराईसँग जोडिएको जिल्ला भएकाले पनि रामपुरमा यस पटक अचाक्ली गर्मी बढेको छ । तानसेनमा पनि दिउँसोको समयमा अध्याधिक गर्मी हुने गरेको पाइन्छ । बढेको गर्मीका कारण जिल्लाका विद्यालयहरू समेत धामधम बन्द हुन थालेका छन् । रामपुर क्षेत्रमा दैनिक गर्मी बढ्दै गएपछि रामपुर नगर सरकारले पाँच दिनका लागि विद्यालय बन्द गर्न आह्वान गरेको छ । अत्यधिक गर्मी बढेपछि पठन-पाठन गर्न गराउन नसक्ने स्थिति सिर्जना भएको भन्दै नगर सरकारले नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा सोमबारदेखि विदा दिएको हो ।

गर्मीका कारण विद्यालय सञ्चालनमा कठिनाई भएकाले ५ दिन विदा दिइएको रामपुर नगरपालिकाको शिक्षा शाखाले जनाएको छ । शिक्षा शाखाले जेठ २८ गतेको निर्णय अनुसार एक सूचना जारी गर्दै २०८० जेष्ठ २९ गते देखि असार १ गतेसम्म रामपुर नगरपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक, संस्थागत तथा मन्देश्वरीहरूमा विदा दिने निर्णय गरेको हो ।

नगरपालिकाका शिक्षा अधिकृत विकल काफ्लेद्वारा जारी सूचनामा हाल अत्याधिक गर्मी बढेको र त्यसको प्रभाव रामपुर नगरपालिकामा पनि परेकोले विद्यालय सञ्चालनमा कठिनाईसँगै विद्यार्थीको स्वास्थ्यमा असर परेको भन्ने अभिभावक र विद्यार्थी संगठनबाट गुनासो आएको हुँदा वर्षे र हिउँदे विदामा मिलान हुने गरी विदा दिइएको बताइएको छ । अत्यधिक गर्मी बढेपछि बालबालिकाहरू कक्षा कोठामा

सम्पूर्ण विद्यालयहरू वर्षे र हिउँदे विदाबाट कट्टा हुनेगरी गर्मी विदा दिन सूचना जारी गरिएको हो । 'बढ्दै गएको घामको रापले स-साना बालबालिका विद्यालयमै आलसतालस पर्न थाले', नगर प्रमुख थापाले भने, 'यसले स्वास्थ्य समस्या बढाउन सक्ने हुनाले विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गर्नु' । जिल्लाका अन्य स्थानीय सरकारहरूले समेत गर्मीलाई मध्यनजर गरी विदा दिने तयारी गरेका छन् । जिल्लामा पछिल्ला केही दिनयता यसअघि कहिल्यै नखेपिएको प्रचण्ड घामको राप बढेको छ । अहिले यस भेगमा प्रचण्ड गर्मीको रापले सामान्य हिँडडुल गर्न पनि सक्न सकेको छ । प्रचण्ड घामको रापले विद्यालय पढ्न जाने स-साना नानी, वृद्धवृद्धा र कडा शारीरिक श्रम गर्ने मजदूर मारमा परेका छन् ।

सुरक्षित गर्भपतन सेवा सबै महिलाहरूको पहुँचमा हुनुपर्नेमा जोड

पाल्पा, जेठ २९/सुरक्षित गर्भपतन सेवा सबै महिलाहरूको पहुँचमा हुनुपर्नेमा पाल्पामा आयोजित एक कार्यक्रमका बक्ताहरूले जोड दिएका छन् । नेपाल परिवार नियोजन संघ पाल्पाको आयोजना र स्वास्थ्य कार्यलयको समन्वयमा तानसेनमा भएको सरोकारवालासँग प्रजनन स्वास्थ्य र मूल्य मान्यता सबन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रममा उच्च पशासक, जनप्रतिनिधी, युवा, महिला तथा पत्रकारहरूले गर्भधारण गर्ने वा धारण गरेको गर्भलाई राख्ने वा फाल्ने विषयमा महिलाको अधिकार सुनिश्चित हुनुपर्नेमा जोड दिएका हुन् ।

अहिले नेपालमा ४२ प्रतिशत महिलाले मात्र सुरक्षित गर्भपतनको सेवा तथा पहुँचमा रहेका छन् भने बाँकी ५८ प्रतिशत महिला अझै पनि गर्भपतनको सेवा पाउन सकेका छैनन् । अपाङ्गहरूका लागि सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतनको सेवा पुग्न कठिन देखिएको छ । सरकारदेखि विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूले पनि अपाङ्गहरूको क्षेत्रमा अझै पनि सुरक्षित गर्भपतन सेवा विस्तार गर्न सकेका छैनन् ।

सुरक्षित गर्भपतन सेवा सबै महिलाहरूको पहुँचमा हुनुपर्नेमा जोड सुरक्षित गर्भपतन सेवा महिलाहरूले जटिल अवस्थामा मात्र गर्ने गरेका

छन् । कुनै रहरले नभई बाध्यताकै कारण अन्तिम अवस्थामा मात्र महिलाहरूले गर्भपतन सेवा लिने गरेका छन् । नचाहेको गर्भ बस्ने, हाडा नाता करणीको कारण गर्भ बस्ने, बलात्कारको कारण गर्भ बस्ने, अपाङ्ग बच्चा जन्मिने लगायत विविध कारणबाट महिलाहरूमा रहेको गर्भहरूलाई नेपाल सरकारले पतन गर्ने कानुनी मान्यता दिए पनि अधिकांश ग्रामीण क्षेत्रका महिलाहरूले यो सेवा लिन सकेका छैन ।

YAMAHA
HYBRID 125Fi
HIGH ON POWER, MORE ON MILEAGE

INNOVATIVE JAPANESE TECHNOLOGIES

THE CALL OF THE BLUE

HYBRID POWER ASSIST, STOP-II SYSTEM, BLUE CORE Hybrid, SIDE STAND ENGINE, SMART KEY, ABS, UES

GYANENDRA AUTO WORKS, TANSEN, PALPA
075-520445, 9847110382, 9847128147

सम्पादकीय

विदेशमा सिकेको सीप स्वदेशमा उपयोग गरौं

नेपाली युवाहरू विदेशीने क्रम बढ्दो छ । स्वदेशमा रोजगारका अवसरहरू नदेखेपछि युवाहरू परिवार पाल्नेकै लागि विदेशीने गरेका हुन् । पछिल्लो समय त भन्नु अध्येयन गर्न भन्दै धेरै युवाहरू विदेशीएका छन् । मुलुकमा रोजगारका अवसर नपाएर विदेशीनु नेपालीको बाध्यता हो । यसो भन्दै गर्दा विदेश पलायन हुनु र उर्जावान समय त्यत्तै खार्चिनु चाहि राम्रो होइन । विदेशमा रहँदा धेरै कुराको ज्ञान, सीप र अनुभव हुन्छ । त्यो ज्ञान, सीप र अनुभवालाई स्वदेशमा आएर खर्चिन सकियो भने राम्रो हुन्छ । त्यसले परिवारलाई मात्र हैन देशलाई नै ठूलो टेवा पुग्छ । यो कुरा विदेशीने नेपालीहरूले बुझ्न आवश्यक छ । हरेक नेपालीलाई थाहा छ कि विदेशमा श्रम बेचे कामदारमात्रै भइन्छ तर स्वदेशमै पसिना खर्चिए आफै मालिक बन्न सकिन्छ । तर, दुर्भाग्य नेपालमा बसेर केही हुँदैन भन्ने मान्यता अभै पनि हावी छ । यो मान्यतालाई चिर्नका लागि सरकारले समेत रोजगारका अवसर सिर्जना गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्छ । विदेशमा सिकेको ज्ञान, सीपलाई स्वदेशमै उपयोग गर्न सकियो भने पनि अवसर धेरै छन् यहाँ । मात्र इच्छा शक्ति हुनुपर्छ । विदेशी भूमिका जे सिकिएको छ त्यो आफ्नै ठाउँमा प्रयोग गर्नुपर्छ । कृषि, पर्यटन, उद्योगज जुन क्षेत्रको ज्ञान सीप हासिल गरिएको छ । त्यही सीपलाई प्रयोग गर्ने हो भने मनग्य आम्दानी गर्नको साथै एक /दुई जनाले रोजगार समेत पाउँछन् ।

गाउँ-गाउँका युवाहरू खाडी मुलुक र भारतीय सहरहरूमा आफ्नो पसिना बगाउँदै गर्दा नेपालमा भने बसेरिन सुन फल्ले फाँटहरू बाँभो पल्टिँदै गएका छन् । विदेशमा थुप्रै हण्डर र ठक्कर पाएर स्वदेशमै दुःख गर्न तस्सिएका युवाले गरेको प्रगति हेर्ने हो भने पनि कुनै पनि युवा निराश भएर विदेश जानु पर्दैन । आफ्नो सीप र क्षमता अनुसार स्वदेशमा रोजगार पाउन नसकेको तीतो यथार्थ भएपनि विदेश पलायन हुनु नै अन्तिम विकल्प होइन । एसइई उत्तीर्ण गरेका युवा प्लस टु पनि नपढ्दै विदेशको सपना देख्न थाल्ने मानसिकता बदल्नुपर्छ । उच्च शिक्षा सकेर प्रमाणपत्र हातमा लिएर बसेका युवाहरूको सपना देशले पूरा गर्नुपर्छ । अब युवा शक्तिको संघ बदलिनुपर्छ । विदेश जानै हुँदैन भन्ने होइन, तर केही समय बसेर त्यहाँ सिकेको ज्ञान, सीपलाई स्वदेशमा प्रयोग गरौं भन्ने मात्र हो । यसर्थ यसतर्फ विदेशीने सबै युवाहरूले संघ बदलेर स्वदेशमै ज्ञान, सीपको उपयोग गरौं । यहीबाटै हामी समृद्ध बन्न सक्छौं ।

Opinion @ Social Network

औकात त आफू ले बनाउने हो बुनियाँ ले त पीठ पछाडी कुरा काटने हो काट्दै गर्छन् । (किरण गैरेको फेसबुक स्टेटस https://www.facebook.com/gaire.kiran)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरू राख्नेछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगान गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजन्मचेतना दैनिकको रूपमा तपाईंसागु आईरहेको छ । यो पत्रिका अठ्ठ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अमूल्य सुझावहरूको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजन्मचेतना दैनिक भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

समाजवादी शिक्षा नीति र नेपालको सन्दर्भ (भाग-तीन)

नेपालको सन्दर्भ :

वर्तमान नेपाल समाजवादी राष्ट्र होइन । संविधानमा लेखिए बमोजिम लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक र समाजवाद उन्मुख राष्ट्र भनिए पनि व्यवहारमा यहाँको राज्यसत्ताको चरित्र दलाल नोकरशाही पूँजीवादी नै छ । यसका साथै नव औपनिवेशिक उत्पीडन र प्रचुर मात्रामा सामन्तवादी अवशेषहरू बाँकी रहेका छन् नेपाली राज्यसत्तामा । रूपमा केही हदसम्म अग्रगामी परिपाटी तर सारमा पुरानै प्रतिक्रियावादी मूल्य र संस्कृतिको जकड । रूप र सारको अन्तर्विरोधबाट नेपाल चलिरहेको छ । यसले यहाँको शिक्षा प्रणालीलाई पनि प्रभावित पारिराखेको छ । आजसम्म पनि वि.सं.२०२८ सालकै शिक्षा ऐन चालु छ । शिक्षामा व्यापक निजीकरण कायम छ र अझै बढ्दो क्रममा छ । सार्वजनिक शिक्षा नाम मात्रको छ र त्यो पनि खस्कदो क्रममा छ । संविधानमा नीतिगत रूपमा अग्रगामी प्रावधानहरू भएपनि शैक्षिक माफिया र दलालहरूसँग ठूलै संघर्ष नगरी नेपालको शिक्षा प्रणालीलाई समाजवादउन्मुख मार्गमा अधि बढाउन सकिदैन ।

शिक्षा सम्बन्धी संवैधानिक र नीतिगत व्यवस्था :

वर्तमान नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा "...लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवादप्रति प्रतिबद्ध रही समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्नु..." भन्ने वाक्यांश उल्लेख गरिएको छ । संविधानको धारा ५०(३) को निर्देशक सिद्धान्त अन्तर्गत "सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता तथा विकास मार्फत् उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम परिचालनद्वारा तीव्र आर्थिक वृद्धि हासिल गर्दै दिगो आर्थिक विकास गर्ने तथा प्राप्त उपलब्धिहरूको न्यायोचित वितरण गरी आर्थिक असमानताको अन्त्य गर्दै शोषणरहित समाजको निर्माण गर्न राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई स्वतन्त्र तथा उन्नतिशील बनाउँदै समाजवाद उन्मुख, स्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्रको विकास गर्ने राज्यको आर्थिक उद्देश्य हुनेछ ।" भनिएको छ । यस अनुसार सैद्धान्तिक रूपमा नेपाल एउटा समाजवाद उन्मुख देश हो भनी मान्न सकिन्छ । संविधानको धारा ३१ मा शिक्षासम्बन्धी पाँचवटा हकहरू व्यवस्था गरिएका छन् । जसअनुसार प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुने, आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुने, अपांग र विपन्नहरूलाई कानून बमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षाको हक हुने, दृष्टिविहीन, वहिरा आदिलाई ब्रेल लिपी तथा सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट कानून बमोजिम निःशुल्क शिक्षा पाउने हक हुने तथा हरेक नेपाली समुदायलाई मातृभाषामा शिक्षा प्राप्त गर्ने हक हुने व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै गरी धारा ४०(२) अनुसार दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिकदेखि उच्च शिक्षासम्म कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गरिने छ

गणेश ज्वाली

भनिएको छ । यिनै संवैधानिक व्यवस्थाहरूलाई कार्यान्वयनमा लैजाने उद्देश्यमा सहयोगी हुनेगरी अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन, २०७५ तथा अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी नियमावली, २०७७ समेत जारी गरिसकिएको छ ।

नेपालमा समाजवादी शिक्षा कस्तो हुने ?

पूर्व सोभियत संघ, चीन, क्युबा र उत्तर कोरियामा जस्तो कम्युनिष्ट पार्टीको एकल सत्ता नभएको हुनाले नेपाली समाजवादी शिक्षाको मोडेल ती देशहरूभन्दा फरक हुनेछ । र त्यहाँको मोडेल हुबहु यहाँ लागू गर्न पनि सम्भव छैन । नेपालको समाजवाद लोकतान्त्रिक मूल्य र प्रतिस्पर्धामा आधारित समाजवाद हो । यसर्थ शिक्षा नीति पनि सोही अनुसार प्रभावित हुन्छ । शिक्षा देश विकाससँग जोडिनु पर्दछ । यहाँको शिक्षाले मानिसलाई समुदायमुखी, उत्पादनशील, राष्ट्रप्रेमी, श्रमप्रेमी बनाउँदै राष्ट्रिय स्वाधिनताको पक्षमा उभिने तथा साम्राज्यवादी औपनिवेशिक उत्पीडन विरुद्ध संघर्ष गर्ने नागरिक तयार गर्नु पर्दछ । उत्पीडित वर्ग, क्षेत्र, लिंग र समुदायका हरेक व्यक्तिको गुणस्तरीय शिक्षामा समतामूलक पहुँच हुनु पर्दछ । शिक्षामा भएको चरम व्यापारीकरण एवं निजीकरण पूर्णरूपमा बन्द हुनु अनिवार्य छ । माध्यमिक तहसम्म वास्तविक अर्थको निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था हुनुपर्दछ भने इन्जिनियरिङ्ग, चिकित्साशास्त्र जस्ता प्राविधिक शिक्षामा भएको चरम व्यापारीकरण बन्द गरी देशलाई आवश्यक सो क्षेत्रको कोटा निर्धारण गर्दै प्रतिभाशाली विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति सहित अध्ययनको अवसर प्रदान गरिनुपर्छ ।

निजी र सामुदायिक दुई खालका शिक्षाको अन्त्य नगरी समाजवादी समाजतर्फ उन्मुख हुन सकिदैन । उच्च शिक्षाको नाममा पूँजी र विद्यार्थीहरू विदेशिने बढ्दो क्रमलाई तत्काल रोकनु पर्दछ । हाम्रो देशको पाठ्यक्रम र शिक्षा नीतिले साम्राज्यवादी राष्ट्रका निम्न अधोपिप्त रूपमा जनशक्ति उत्पादन गरिरहेको छ । यो कुरा अन्त्य हुनुपर्छ । साथै देशको आवश्यकता अनुसारका जनशक्तिहरू उत्पादनको नीति लिनु पर्दछ । समाजवादी शिक्षाले आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणमा सहयोगी हुने गरी रोजगारीमूलक शिक्षा प्रदान गर्नु पर्दछ । स्वास्थ्य र शिक्षाक्षेत्र नाफा कमाउने क्षेत्र हुनु हुँदैन । जीवनोपयोगी सीप एवं व्यवहारिक शिक्षालाई उच्च प्राथमिकता दिदै औपचारिक शिक्षासँग अनौपचारिक र अनियमित शिक्षालाई जोड्नु आवश्यक छ । समुदायमा विद्यमान रैथाने सीप र पृथिवीलाई संरक्षण गर्नु,

आधुनिकीकरण गर्ने र विस्तार गर्ने नीति लिनु पर्दछ । समाजवादी शिक्षाले विविधताको सम्मान गर्नुपर्छ र बहुभाषिक नीति अपनाउनु पर्छ । समालोचनात्मक सोच भएको, तार्किक, श्रद्धाचार विरोधी, अन्याय अत्याचार विरुद्ध संघर्षशील नागरिक तयार गर्नु समाजवादी शिक्षाको उद्देश्य हुनुपर्दछ । शिक्षाले स्थानीय र विश्वव्यापी ज्ञानलाई जोड्नु पर्छ । निजी र सामुदायिक दुई खालका शिक्षाको अन्त्य नगरी समाजवादी व्यवस्थातर्फ उन्मुख हुन सम्भव छैन ।

नेपालको सन्दर्भमा मार्क्सवादी दर्शन र पूर्वीय ज्ञानको वैज्ञानिक पक्षलाई संयोजन गरी समाजवादी शिक्षाको खाका तयार गर्दा उपयुक्त हुने देखिन्छ । अबको शिक्षाले नेपाली समाजमा प्रचलित कुप्रथाहरू हटाउने, अन्धविश्वास हटाउने तथा सामाजिक कलंकको रूपमा रहेको छुवाछूत प्रथालाई शीघ्र अन्त्य गर्ने संकल्प लिने पर्दछ । वर्तमान परीक्षा प्रणालीमा आमूल परिवर्तन गरेर व्यक्तिको घोकने क्षमता भन्दा सिर्जनात्मक रूपले सोच्ने क्षमतालाई टेवा दिने खालको परीक्षा प्रणाली अपनाउनु पर्दछ । वर्तमानमा प्रचलित घोकन्ते शिक्षाको सट्टामा अनुसन्धानात्मक शिक्षामा जोड दिनसके मात्र त्यो समाजवाद उन्मुख हुन सक्दछ । शिक्षा अहिलेजस्तो बेरोजगारहरू उत्पादन गर्ने साधनमा परिणत हुनुहुँदैन ।

निष्कर्ष :

समाजमा वर्गको उत्पत्तिसँगै शिक्षाको स्वरूप पनि वर्गीय हुन पुग्यो । शिक्षा राजनीतिबाट अलग हुँदैन । पूँजीवादी समाजमा शिक्षाले केवल पूँजीपति वर्गको मात्र सेवा गर्दछ । वर्जुवा शिक्षाले श्रम र श्रमिकलाई घृणा गर्ने, कामचोर, उत्पादनबाट अलगिने, चरम स्वार्थी, व्यक्तिवादी र ठालुवादी मानसिकता बोकेका परजीवीहरू मात्र पैदा गर्दछ । पूँजीवादी समाजमा शिक्षालाई व्यापारीकरण गर्दै नाफा नोक्सानको विषय बनाइन्छ । यस्तो समाजमा सम्पन्न र विपन्नले समान खालको शिक्षा प्राप्त गर्ने कुराको कल्पना नै गर्न सकिन्न ।

उच्च शिक्षा र प्राविधिक शिक्षा केवल धनाढ्यका छोराछोरीको निम्न मात्र हुन्छ । पूँजीवादी व्यवस्थामा प्रतिभाको कुनै कदर हुँदैन, अर्थात् प्रतिभाशाली तर विपन्न छ भने त्यस्ता व्यक्तिहरूले गुणस्तरीय शिक्षा पाउन सक्ने कुरै हुँदैन । शिक्षामा भएको वर्ग विभाजनले समाजमा भन्नु ठूलो वर्गीय खाडल तयार गर्दछ । यसको विपरीत समाजवादी शिक्षाको उद्देश्य उन्नत र न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्नु हो । निजी र नाफामुखी वर्जुवा शिक्षालाई समाजवादी शिक्षा पद्धतिले विस्थापित

गर्दछ । समाजवादी शिक्षाले समाज र राष्ट्रको आवश्यकता अनुसार पाठ्यक्रम तयार पार्दछ । बालबालिकाको रुचि, क्षमता र बाल मनोविज्ञान अनुरूपका विषयवस्तु छनौटको सुविधा हुन्छ । व्यक्तिगत हित र स्वार्थलाई भन्दा सामुहिक हित र सामाजिक स्वार्थलाई ह्याल गरिन्छ । आम नागरिकलाई समाजवादी मूल्यमान्यताद्वारा प्रशिक्षित गर्दै उन्नत र न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनु समाजवादी शिक्षाको उद्देश्य रहन्छ । समाजवादी शिक्षा प्रणालीमा शिक्षा राज्यको दायित्व भित्र पर्नुका साथै शिक्षामा राज्यको लगानी, नियन्त्रण, निर्देशन, परिचालन र नियमन हुन्छ । पुरातन समाजका खराबीहरू हटाउँदै नवीनतम समाजव्यवस्था निर्माण गर्ने उच्च आदर्शबाट प्रेरित हुन्छ समाजवादी शिक्षा ।

विगतमा सोभियत संघ, समाजवादी चीन, प्र.ज.ग. कोरिया आदि राष्ट्रले आर्जन गरेका समाजवादी शिक्षा प्रणालीको अनुभवहरूको गहन अध्ययन र अनुसन्धान गरी आगामी समाजवादी शिक्षा पद्धतिको महान् राजमार्ग निर्माण गर्न सकिन्छ । ज्ञान, सीप र प्राविधिक शिक्षालाई उत्पादन र नवीन आविष्कारहरूसँग एकीकरण गरेर मात्र समाजवादी शिक्षाको आधारभूमि तयार हुन्छ । समाजवादी शिक्षाले सम्पूर्ण क्षेत्रमा सामन्तवाद र पूँजीवादका सबै अवशेषहरू समाप्त पार्नु पर्दछ । पूँजीवादी शिक्षाले पूँजीवादको सेवा गर्छ, समाजवादी शिक्षाले समाजवादको सेवा गर्दछ । सिकारुहरूमा सामुहिक भावनाको विकास गराउने, शोषण, दमन, अन्याय, अत्याचारविरुद्ध प्रतिरोध गर्न सिकाउनुका साथै संसारभरकै समस्त श्रमजीवी समुदायप्रति भातृत्वको भावनाको विकास गराउने महान् र उदात्त उद्देश्य समाजवादी शिक्षाको हो । समाजवादी शिक्षा प्रणाली द्वन्द्वतात्मक भौतिकवादी विश्व दृष्टिकोणमा आधारित हुन्छ र यो सबै श्रमजीवी जनताको मौलिक अधिकारको रूपमा प्राप्त हुन्छ । पुरानो शिक्षा प्रणालीले किताब मात्र पढाउँछ । समाजवादी शिक्षाले किताब होइन जीवन पढाउनु पर्दछ ।

सन्दर्भ पुस्तकहरू :

- १.श्रम, शिक्षा र चरित्र निर्माण-नाजेन्द्रा कुपसकाया (अनुवाद-नारायण गिरी)
- २.शिक्षा विमर्श भाग-१ -राजकुमार बराल
- ३.शिक्षा र जनवादी शिक्षा -गुणराज लोहनी
- ४.जनवादी शिक्षा अवधारणा, संभावना र भविष्य -यादव आचार्य
- ५.कम्युनिष्ट पार्टीको घोषणापत्र - कार्लमार्क्स र फ्रेडरिक एंगेल्स (अनु. कृष्णप्रकाश श्रेष्ठ)
- ६.साम्यवादका सिद्धान्तहरू- फ्रेडरिक एंगेल्स (अनु. कृष्णप्रकाश श्रेष्ठ)
- ७.महान् सर्वहारा सांस्कृतिक क्रान्ति - विलियम हिन्टन (अनु. युवराज पन्थी)
- ८.नेपालको संविधान, २०७२ (लेखक जनता माविका निवर्तमान प्रधानाध्यापक समेत हुन् ।)

Table with 4 columns: Location, Name, Phone Number, and Address. Includes entries for Prithvi Karjalay, Shiksha Aashra, and various educational institutions in Palpa and other regions.

ज्ञानेन्द्र अटोले सार्वजनिक गन्यो यामाहाको हाइब्रिड स्कुटर

पाल्पा, जेठ २९/पाल्पाको लागि यामाहाको आधिकारीक विक्रेता ज्ञानेन्द्र अटोले वक्सले स्मार्ट मोटर जेनेरेटरसहितको पहिलो हाइब्रिड स्कुटर रे जेडआर १२५ सार्वजनिक गरेको छ । मोटरसाइकल र स्कुटरको व्यवसायिक विक्री वितरण गर्दै आएको वक्सले सोमबार एक औपचारिक कार्यक्रमको आयोजना गरी जेडआर १२५ सार्वजनिक गरेको हो ।

प्रविधिको अनुभव गराउने प्रयासरत रहेको बताए । उनले ग्राहकहरूको मागलाई मध्यनजर गर्दै विभिन्न समयमा नयाँ-नयाँ स्कुटर तथा बाइकहरू ल्याउँदै आएको र आगामी दिनमा पनि त्यस्ता सेवा र योजनाहरूलाई निरन्तरता दिँदै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । पत्रकार महासंघका अध्यक्ष रेखीराम रानाले संयुक्त रूपमा उक्त स्कुटर सार्वजनिक गरेका हुन् । नयाँ रे जेडआरको सार्वजनिक गर्दै प्रमुख अतिथि भद्रराईले ज्ञानेन्द्र अटोले ग्राहकहरूको आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै सुपथ मूल्यमा सहज र सुरक्षित यात्राका योजनाहरू सार्वजनिक गर्दै आएकोमा वक्सलाई धन्यवाद दिए । उनले ग्राहकहरूलाई ज्ञानेन्द्र अटोले सेवा मात्र नभई धेरै युवाहरूलाई रोजगारीमा समेत जोडेर महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको बताए । उनले भने, 'पाल्पाबाट धेरै मानिसहरू विस्थापित हुनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएका बेला ज्ञानेन्द्र अटोले वक्समार्फत धेरै युवाहरूलाई रोजगार प्रदान गरी आत्मनिर्भरको दिशामा अगाडि बढाएको छ ।' वक्सले सामाजिक उत्तरदायित्वतर्फ पनि उत्तिकै ध्यान दिएको संघका अध्यक्ष भद्रराईले बताए । ज्ञानेन्द्र अटोले वक्सका एमडी विरेन्द्र काजी शाक्यले यामाहा सदा आफ्ना ग्राहकलाई भावि

१२५ लन्च गर्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै ग्राहकलाई अत्याधुनिक उत्पादन उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । सो स्कुटरको मूल्य २ लाख ७९ हजार ९ सय देखि २ लाख ९९ हजार ९ सय रहेको उनले बताए । स्कुटर स्ट्याण्डर्ड, डिलक्स, प्रिमियम र प्रिमियम प्लस गरी चार ट्रिममा उपलब्ध रहेको कम्पनीले जनाएको छ । स्कुटरमा एफआई ब्लुकोर इन्जिन रहेको छ भने हाइब्रिड भेरियन्टले स्मार्ट मोटर जेनेरेटरलाई गतिरोधको समयमा शक्ति सहायता प्रदान गर्छन् । १४५ एमएमको ग्राउण्ड क्लियरेन्स र ९९ केंजीमात्रै तौल रहेको स्कुटरमा युनिफाइड ब्रेकिङ सिस्टम (युबिएस), साइड स्ट्याण्ड इन्जिन कटअफ फइसन र २१ लिटर अण्डरसिट स्टोरेजलागतका सुविधा रहेको कम्पनीले जनाएको छ । स्कुटरमा आइडियल स्टार्टप टेक्नोलोजीको प्रयोग गरिएको छ भने पावर एसिस्ट प्रयोग गरिएकाले उकालो बाटोमा चलाउँदा पनि ठूलो आवाज आउँदैन ।

'रक्तदान जीवनदानमा यूवाको भूमिका' विषयक वक्तृत्वकला हुँदै

पाल्पा, जेठ २९/तानसेनमा 'रक्तदान जीवनदानमा यूवाको भूमिका' विषयक वक्तृत्वकला प्रतियोगिता हुन लागेको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पाल्पा शाखाको आयोजना र पाल्पाली संगम अमेरिका, ब्लड डोनर्स अफ अमेरिकाको आर्थिक सहयोगमा प्रतियोगिता हुन लागेको हो ।

भूमिका खेल्नेमा रेडक्रसका उपसभापति भिमसेन कार्कीले विश्वास व्यक्त गरे । प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि २ लाख ५० हजार रकम आएको पाल्पाली संगम

अमेरिका पाल्पाका फोकल पर्सन दिनेश घिमिरेले जानकारी दिए । प्रतियोगिता रेडक्रसको सभाहलमा हुने जनाइएको छ ।

विश्व रक्तदाता दिवसको अवसर पारेर जेष्ठ ३१ गते प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न लागिएको रेडक्रस पाल्पा शाखाका सभापति बाबुराम कार्कीले पत्रकार सम्मेलनमार्फत जानकारी गराएका छन् । प्रतियोगितामा जिल्ला १० वटै स्थानीय तहका २२ जना विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहने छ । स्थानीय तहबाट छनोट भएर आउने विद्यार्थी उक्त प्रतियोगितामा सहभागी हुने छन् । प्रतियोगिताको नेपाल सरकार, मन्त्री परिषद्का पूर्व अध्यक्ष खिलराज रेग्मीले उद्घाटन गर्ने सभापति कार्कीले बताए । विद्यार्थीहरूमा रगतको आवश्यकता र महत्व दर्शाउने उद्देश्यले प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको उनको भनाई छ । प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुनेले क्रमशः ५० हजार, ३० हजार र २० हजार नगद पुरस्कार पाउने छन् । ब्लड बारे सचेतना जगाउन र रक्तदान गर्न प्रोत्साहन गर्न प्रतियोगिताले महत्वपूर्ण

वर्गिकृत डिस्प्ले
१ X ५ साइजमा मात्र
वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन
दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।
सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

खेलकुद समाचार

प्रिन्स र रसिला एसियन गेम्सका लागि छनोट

काठमाडौं, जेठ २९/यसै वर्षको सेप्टेम्बरमा चीनको गाङ्गुआओमा आयोजना हुने १९ औँ एसियन गेम्सका लागि चारजना खेलाडी छनोट भएका छन् ।

नेपाल ब्याडमिन्टन संघले निर्धारित दुई पुरुष र दुई महिलाको लागि देवीनगर ब्याडमिन्टन क्लबमा आयोजना गरेको छनोट प्रतियोगिताबाट प्रिन्स दाहाल र रसिला महर्जनसहित सुनिल जोशी र जेशिका गुरुङ छनोट भएका हुन् । वैकल्पिक खेलाडीमा पुरुष तर्फ विष्णु कटुवाल र महिला तर्फ अनुमाया राई छनोट भएका छन् । चारै खेलाडीको एसियन गेम्सको यात्रा पहिलो हो । एसियन गेम्समा ब्याडमिन्टनको उपलब्धिलाई हेर्ने हो भने पुरुष टिम इभेन्टसमा क्वाटरफाइनल सम्मको यात्रा तय गरेको छ । केरियाको इन्चोनमा भएको १७ औँ र इन्डोनेसियामा भएको १८ औँ एसियन गेम्समा नेपालले पुरुष टिम इभेन्टसमा क्वाटरफाइनलसम्म पुग्दै पाँचौँ स्थान हासिल गर्न सफल भएको थियो । प्रिन्स जुनियरतर्फ विश्व नम्बर एक रहिसकेका छन् । यस्तै रसिला जुनियर युगल तर्फ विश्व छैटौँ स्थानमा रहिसकेको संघका सचिव नवीन विक्रम शाहले जानकारी गराएका छन् । राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङले खेलाडीहरूलाई खादा लगाएर राम्रो नतिजा प्राप्त गर्न शुभकामना दिएका थिए ।

अर्थ/कपोरेट/ समाचार

होटल व्यवसायीको 'जाऊँ हिँड रेसुङ्गा' अभियानमा चासो

गुल्मी, जेठ २९/जिल्लाका होटल व्यवसायीहरूले रेसुङ्गा नगर सरकारले सञ्चालन गरेको 'जाऊँ हिँड रेसुङ्गा' अभियानमा चासो देखाएका छन् । उनीहरूले नगर सरकारले जेठ २९ गतेदेखि शुभारम्भ गरेको सो अभियानलाई सफल बनाउन प्रचार-प्रसार कार्यलाई तिब्रता दिने कुरामा चासो देखाएका हुन् ।

होटल व्यवसायी मञ्चले रेसुङ्गाको गर्जुरामा गरेको १४ औँ साधारण सभाबाट नगरपालिकाले शुभारम्भ गरेको 'जाऊँ हिँड रेसुङ्गा' अभियानलाई सफल बनाउन ऐक्यबद्धता जनाएको हो । मञ्चका अध्यक्ष जंगबहादुर कुँवरले रेसुङ्गा नगरपालिकाले शुभारम्भ गरेको अभियानलाई सफल बनाउन जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण होटल व्यवसायीहरू लाग्ने बताएका छन् । पर्यटनमार्फत मात्रै यहाँका जनताको आर्थिक समृद्धि र रोजगारीको अवसर सिर्जना हुने भन्दै उनले नगरपालिकासँग सहकार्य गरेको छ ।

होटल व्यवसायी मञ्चले रेसुङ्गाको गर्जुरामा गरेको १४ औँ साधारण सभाबाट नगरपालिकाले शुभारम्भ गरेको 'जाऊँ हिँड रेसुङ्गा' अभियानलाई सफल बनाउन ऐक्यबद्धता जनाएको हो । मञ्चका अध्यक्ष जंगबहादुर कुँवरले रेसुङ्गा नगरपालिकाले शुभारम्भ गरेको अभियानलाई सफल बनाउन जिल्लामा रहेका सम्पूर्ण होटल व्यवसायीहरू लाग्ने बताएका छन् । पर्यटनमार्फत मात्रै यहाँका जनताको आर्थिक समृद्धि र रोजगारीको अवसर सिर्जना हुने भन्दै उनले नगरपालिकासँग सहकार्य गरेको छ ।

रेसुङ्गा महायज्ञमा ५८ लाख आर्थिक संकलन

सरस्वती घर्ती

गुल्मी, जेठ २९/ जिल्लाको रेसुङ्गामा सञ्चालन भएको महायज्ञको आयव्यय सार्वजनिक गरिएको छ । रेसुङ्गा संरक्षण समिति गुल्मीले रेसुङ्गा धाममा वैशाख २३ गते देखि ३१ गतेसम्म सञ्चालन भएको श्रीराम महायज्ञ श्रीराम कथा महामहोत्सव एवम् विराट सन्तभक्त दर्शन मेलाको आयव्यय सार्वजनिक गरेको हो ।

नौ दिनसम्म सञ्चालन भएको महायज्ञमा ५८ लाख भन्दा बढी आर्थिक संकलन भएको छ । समितिका कोषाध्यक्ष नेत्र बस्नेतले महायज्ञबाट ५८ लाख ४७ हजार ८ सय ९५ आर्थिक संकलन भएको बताए । उनका अनुसार महायज्ञमा ३५ लाख ७१ हजार ४ सय ५० खर्च भएको छ, भने २२ लाख ७६ हजार ४ सय ९५ बचत भएको छ । भारतबाट आएका साधुसन्तका लागि ९ लाख ४६ हजार ९ सय ७१, स्थानीय पण्डित, कन्या दक्षिणामा ९६ हजार ४ सय ११ गरी १० लाख ४३ हजार ३ सय ८२ खर्च गरिएको समितिले जनाएको छ । बचत भएको रकमबाट रेसुङ्गामा वेद विद्या आश्रम खोल्ने, गौशालालाई व्यवस्थित गर्ने र रेसुङ्गाको

विकासका निम्ति खर्च गरिने संरक्षण समितिका अध्यक्ष सुरेशचन्द्र भुसालले बताए । कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि रेसुङ्गा नगरपालिकाका नगरप्रमुख खिलध्वज पन्थीले धार्मिक क्षेत्रको विकासमा महायज्ञले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको बताए । संरक्षण समितिका उपाध्यक्ष मोतिप्रसाद खनालले रेसुङ्गाको महत्व र प्रचारप्रसारका लागि धार्मिक व्यक्तित्वहरू निरन्तर लागि रहेको बताए । नगरपालिकाले सञ्चालन गरेको जाऊँ हिँड रेसुङ्गा नगरपालिकाले

सञ्चालन गरेको अभियानले थप उत्साह भरेको उनको भनाई थियो । सोही अवसरमा महायज्ञलाई सफल बनाउन सहयोग गर्ने व्यक्तिहरूलाई सम्मान गरिएको छ । महायज्ञ अवधिभर रेसुङ्गामा एक लाख भक्तजनको सहभागिता रहेको समितिका सचिव गोपाल पन्थीले बताए । कार्यक्रममा विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि, समाजसेवी, चन्दा दाता सल्लाहकार शशी पन्थी, दीन पन्थी, रामचन्द्र पन्थी लगायतले आ-आफ्ना धारणा राखेका थिए ।

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका